SÅ SJUKT ORÄTTVIST!

PEDAGOGISKT MATERIAL

mittiprickteatern

Pedagogiskt material *Så sjukt orättvist!*

SÅ SJUKT ORÄTTVIST!
av och med Mittiprickteatern.

Inspiration för reflektion, samtal och övningar inför och/eller efter föreställningen *Så sjukt orättvist!*

Att uppleva teater
Vuxnas inställning till teater kan ha stor betydelse för barnens förväntningar och upplevelser. Detta teaterbesök är en del av undervisningen men ibland kan det vara så att det viktigaste är att föreställningen får vara främst en ”konstnärlig” upplevelse. Det kan betyda att inte kräva att eleverna ska ”begripa” föreställningen eller att de måste lära sig någonting specifikt.
Teaterupplevelsen kan väcka frågor, tankar och känslor och vi vill bjuda in till reflektion, eftertanke och diskussion.
Var och en har rätt till sin upplevelse.

Barnens reaktioner
Barns sätt att uttrycka känslor och engagemang kan ibland skilja sig från de vuxnas. Fysiska reaktioner, kommentarer och skratt kan vara uttryck för engagemang, nervositet eller att föreställningen berör starka känslor eller tabun. Därför kan det ibland bli oroligt bland eleverna men det behöver inte betyda någonting negativt.

Teaterns språk
I en teaterföreställning är det många saker som kommunicerar med publiken. Vuxna kanske fäster sig mer vid det talade ordet, texten, medan kanske barn oftare fäster sig vid kroppsspråk, rörelser, musik, ljud, kostym, bild, teknik och hantverk? Vilka spännande samtal vi kan ha tillsammans om alla olika intryck!

Källa: ”Att öppna nya världar”, Riksteatern (2017)

Pedagogiskt material *Så sjukt orättvist!*

FÖRE FÖRESTÄLLNINGEN

Exempel på övning

Mind map – att uppleva teater

Ett sätt att förbereda klassen för teaterupplevelsen är att göra en mind map.

Du behöver penna och white board eller stort papper.

Skriv ”TEATER” i mitten och låt barnen berätta vad de tycker och tänker kring de här frågorna:

- Vad är teater?
- Vad tänker ni när ni hör titeln *Så sjukt orättvist!*.

Skriv upp barnens tankar och förväntningar. Sortera dem gärna i olika grenar utifrån teman och under-ämnen kring ordet ”TEATER”.

När ni är klara har ni gjort en inventering av förkunskaper och förväntningar. Kanske det dyker upp spännande frågor?

Pedagogiskt material *Så sjukt orättvist!*

EFTER FÖRESTÄLLNINGEN

Exempel på övningar

Vad upplevde vi?

Samtal kring vad vi såg. Ställ öppna frågor.

Du behöver white board eller stort papper och penna.

Hur började det? Vad var det vi såg? Vilka var med? Var någonstans utspelade det sig? Skriv upp det som eleverna kommer på. Ord, detaljer, teman, känslor. Ställ följdfrågor.

Kökskaos

En övning som fungerar som uppvärmning och ökar fokus samt leder in i frågeställningar som berör tematiken i föreställningen.

Deltagarna sätter sig på stolar i en ring. Pedagogen frågar om förslag på tre köksredskap och delar in gruppen utifrån de tre förslagen, t ex ”sked”, ”visp” och ”gaffel”. När pedagogen ropar upp ett av redskapen byter respektive ”redskap” plats med varandra. Ex: ”Sked!” – Alla ”skedar” byter plats.

Nästa steg är att ta bort en av stolarna och den som blir utan ställer sig i mitten av ringen. Den personen ropar nu upp nästa redskap och försöker sätta sig på en av stolarna när bytet sker. Den som ej får plats tar över uppgiften, o s v.

Till sist lägger pedagogen till att personen som hamnar i mitten kan lägga till alternativet att ropa ”Kökskaos!” då alla måste byta plats. Deltagarna får ej byta till närmsta stolen till höger eller vänster.

Pedagogiskt material *Så sjukt orättvist!*

Bildexempel – jämlikhet och rättvisa

Diskutera kring dessa bilder. Rita själv eller visa bilderna i exemplet nedan.

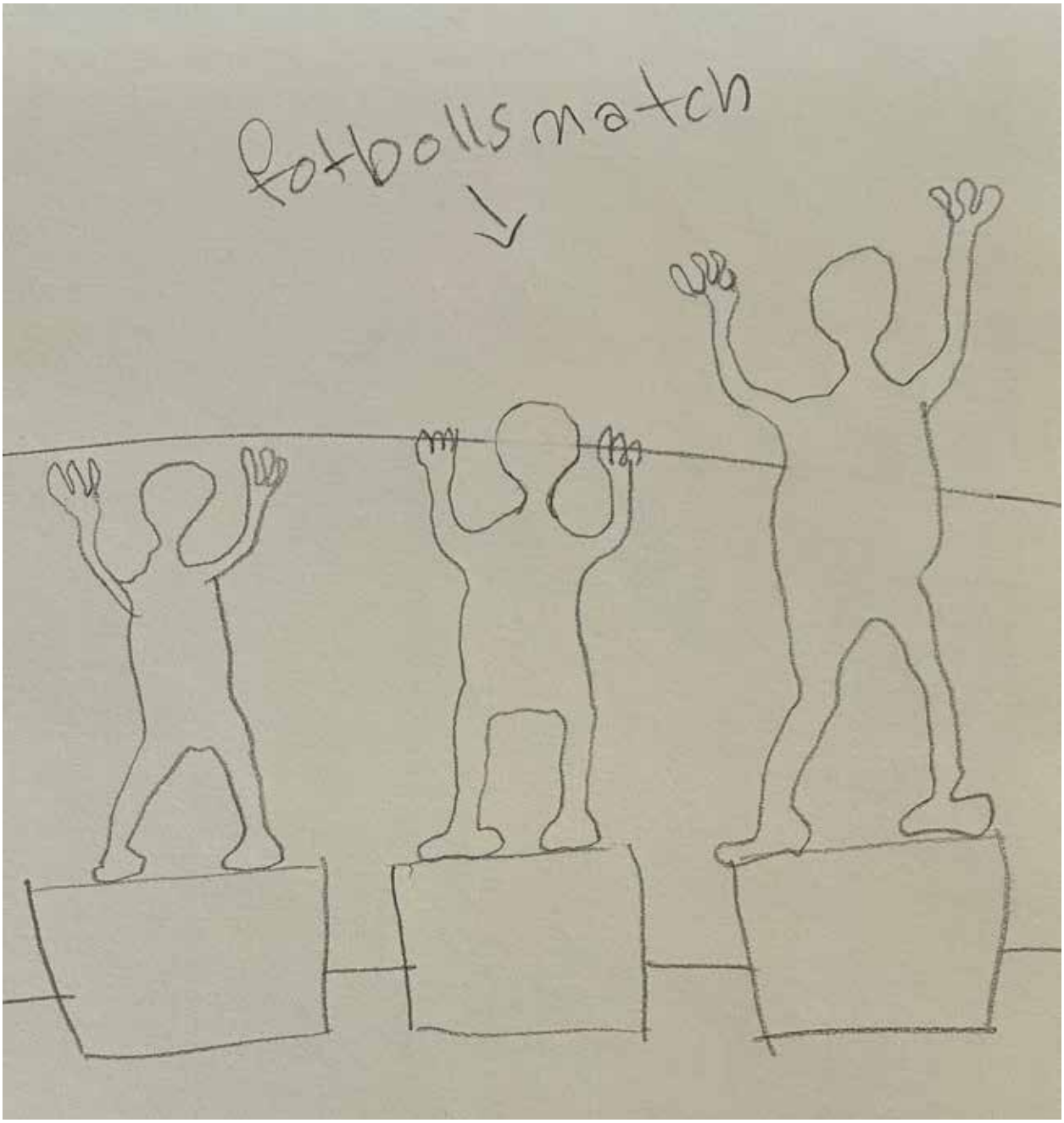

De tre figurerna har fått var sin låda. De har delat lika. Det är jämlikt. Känns det rättvist? Varför? Varför inte?

Pedagogiskt material *Så sjukt orättvist!*

Bildexempel – jämlikhet och rättvisa

Diskutera kring dessa bilder. Rita själv eller visa bilderna i exemplet nedan.

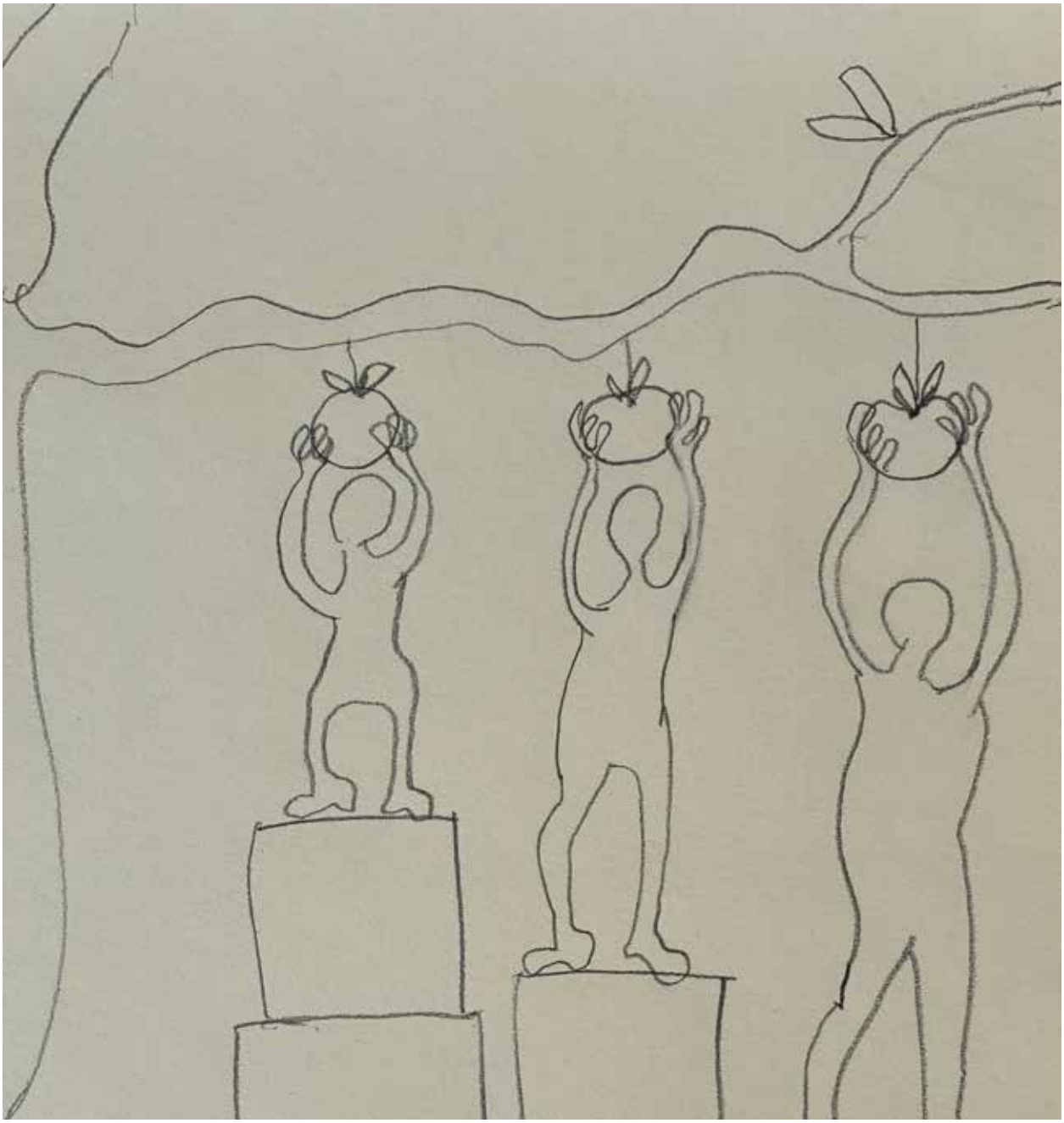

Vad tycker eleverna i detta exempel med de tre figurerna? Känns det mer rättvist? Varför? Varför inte?

Pedagogiskt material *Så sjukt orättvist!*

Heta stolen

Ta ställning till påståenden. Diskutera och argumentera.

Alla elever sitter på stolar i en ring med en extra stol. Pedagogen säger ett påstående och de elever som håller med byter plats. Håller eleven inte med sitter hen kvar.

Exempel på frågor för uppvärmning:
”Sommar är roligare än vinter.”
”Chips är godare än pop corn.”
”Katter är gulligare än hundar.”
Övergå sen till generella påståenden som berör föreställningens tematik:
”Världen kommer alltid att vara orättvis.”
”Om alla får lika mycket blir det alltid rättvist.”
”Det är bra att vuxna bestämmer över barn.”
”Skolan är rättvis.”
”Alla har samma förutsättningar att lyckas.”

Gå sen över till påståenden som direkt berör föreställningens innehåll:
”Det var rätt att flickan inte fick tillbaka sin cykel.”
”Man ska alltid skvallra om man ser någon göra någonting fel.”
”Pojken som tappade glassen borde få en ny glass.”
”Det var rätt av kungen att inte ge favoritdottern något land.”
”Det var rätt att tränaren blev arg på pojken som dribblade bollen.”

Pedagogiskt material *Så sjukt orättvist!*

Fyra hörn

Ytterligare övning utifrån att ta ställning inför ett påstående.

Dela upp rummet i fyra hörn. Varje hörn representerar ett ställningstagande.
Deltagaren går till det hörn som överensstämmer med hens svar på ett påstående från pedagogen.
Hörnen är uppdelade enligt följande:

1. Ja
2. Nej
3. Ibland
4. Eget förslag

Eleverna kan sen diskutera under någon minut kring svaret de delar med de övriga i samma hörn. Har någon hamnat ensam kan pedagogen diskutera med den personen. Respektive grupp kan sen i tur och ordning berätta vad de diskuterat och eventuellt kommit fram till.

Att tänka på under övningarna.

Ställ riktade följdfrågor. Ge alltid deltagaren rätt att säga ”pass” om den inte vill svara. Ge möjlighet att byta ställningstagande, stol eller hörn, om man ändrar sig. Be deltagarna att inte värdera varandras val med kommentarer eller dylikt.

Individuell avslutning

Låt eleverna reflektera genom att rita eller skriva kring någonting som dröjt sig kvar efter föreställningen. En person, situation eller något mer abstrakt som t ex en känsla som kanske uppstod under föreställningen.
Ett annat alternativ är att eleverna skriver ett meddelande till någon specifik person i föreställningen, t ex flickan med cykeln, den arga pappan eller Lina med mobilen. Samla ihop alla meddelanden och prata i gruppen kring några av dem.
Ett tredje alternativ är att låta eleverna ligga på rygg på golvet i rummet och blunda. Var och en försöker sen under ett par minuter komma ihåg en situation där de upplevde att de blivit orättvist behandlade. Sitter kanske känslan någonstans i kroppen? Händerna? Huvudet? Benen?

Pedagogiskt material *Så sjukt orättvist!*

Fördjupning

Förslag på områden att fördjupa sig i ytterligare
- Klimaträttvisa
- Global rättvisa
- Juridisk rättvisa
- Social rättvisa
- Filosofiska perspektiv
- Moraliska perspektiv
- Religiösa perspektiv
- Intersektionellt perspektiv

Pedagogiskt material *Så sjukt orättvist!*

Hälsning från regissören

Vad ska publiken få se?

- Publiken vet antagligen att det är teater de ska se men föreställningen liknar en lektion till en början. De kommer att få möta två personer som diskuterar orättvisa på flera olika sätt och de kommer också att involvera publiken till viss del.

Varför är 'Så sjukt orätttvist!' angelägen för en ung publik?

- Föreställningen bygger till stor del på texter och frågor som vi fått från skolelever under vårt förarbete. Vad vi ser som rättvist och hur vi hanterar det skiljer sig förstås från person till person och kan också vara beroende av ålder. Det gör det spännande och relevant.

Vad hoppas du att publiken tar med sig?

- Att teater är roligt, spännande, härligt och intressant och att det ger dem lust och behov att diskutera föreställningens frågor.

Cleo Boman, regissör, skådespelare och grundare av Mittiprickteatern.

mittiprickteatern

Kebnekaisevägen 7, 167 36 Bromma
tel 08 - 15 33 12 | info@mittiprickteatern.se